

ZA RAZVOJ NEUVRŠENIH

Nujno sodelovanje na področju obrambe varnosti

Objavljamo ta sestavek o zanimivem vprašanju sodelovanja med neuvrščenimi državami na področju obrambe, kjer je tako sodelovanje še dokaj pomanjkljivo. Sestavek predstavlja skrajšan in predelani povzetek misli, ki so jih o tem vprašanju iznesli nekateri vidni jugoslovanski politični predstavniki.

Ko je govor o sodelovanju neuvrščenih držav na področju varnosti, je treba poudariti, da je bilo to vprašanje najmanjkrat sproženo. To vprašanje je bilo celo »tabu« za nekatere neuvrščene države. Imperialistične sile in nasprotniki neuvrščenj pa so vselej kritizirali državnike in politike, kadar so na konferencah neuvrščenih ali v okviru drugih mednarodnih stikov načelno to vprašanje. To so včasih storili tudi tisti, ki sprejemajo politiko neuvrščenj, vendar sodijo, da bi vsako sodelovanje na tem področju vodilo k ustvarjanju tretjega bloka.

Take nazore so širile predvsem tiste sile, ki niso želele, da bi na tem področju prišlo do sodelovanja. Niso želele, da bi neuvrščenim bila dana možnost skupnega odpora proti agresiji.

Z gotovostjo pa je moč trdit, da vedno ostaja najhujše vprašanje ogroženosti neuvrščenih držav. Številne med njimi niso dovolj močne, da bi se postavile po robu napadalci. To zlasti zaradi tega, ker na tem področju še niso bile določene najosnovnejše oblike sodelovanja.

Torej doslej je bilo sodelovanje med neuvrščenimi na področju obrambe zelo nerazvito. To velja zlasti za trgovino z opremo in orožjem. Nekateri neuvrščene države so se včasih v tem pogledu morale opreti na države, ki niso neuvrščene, pogosto celo na take, ki pripadajo k raznim vojaškim zvezam oziroma na vodilne države blokovskih skupin. To so včasih morale plačati z odstopanjem svojih ozemelj za vojaška oporišča ipd. Kar je pomenilo bistveno okrnjevanje njihove suverenosti in dokajšnjo nevarnost za njihovo nadaljnjo neodvisnost.

Zaradi pomanjkljivega sodelovanja je se nadalje dogajalo, da neuvrščene države niso pokazale zadostne učinkovitosti v primeru, ko je šlo za pomoč žrtvam agresije. Ta pomoč je pogosto bila omejena na diplomatsko podporo v Zruženih narodih, v Varnostnem svetu, redkeje v konkretnih oblikah.

Obstajajo pa realne možnosti tesnejšega in učinkovitejšega sodelovanja tudi na obrambnem področju. Pri tem nikakor ne gre za ustvarjanje kakšnega tretjega bloka, kot bi to skušali kdo prikazati, in tudi ne za urejanje nekaterih vprašanj na podlagi pogodb, ki bi bile podobne dogodbam, katere so povezovale države v vojaške skupine.

Poudariti je treba, da so neuvrščene države sprito svojega strateškega položaja, svojih naravnih

bogastev in komunikacij, ki vodijo prek njihovega ozemlja, v posebnem položaju. A vrhu tega je nujno tudi oceniti možne nagibe za morebitno agresijo proti eni ali drugi neuvrščeni državi. A upoštevati je nadalje tudi morebitne spore med neuvrščenimi.

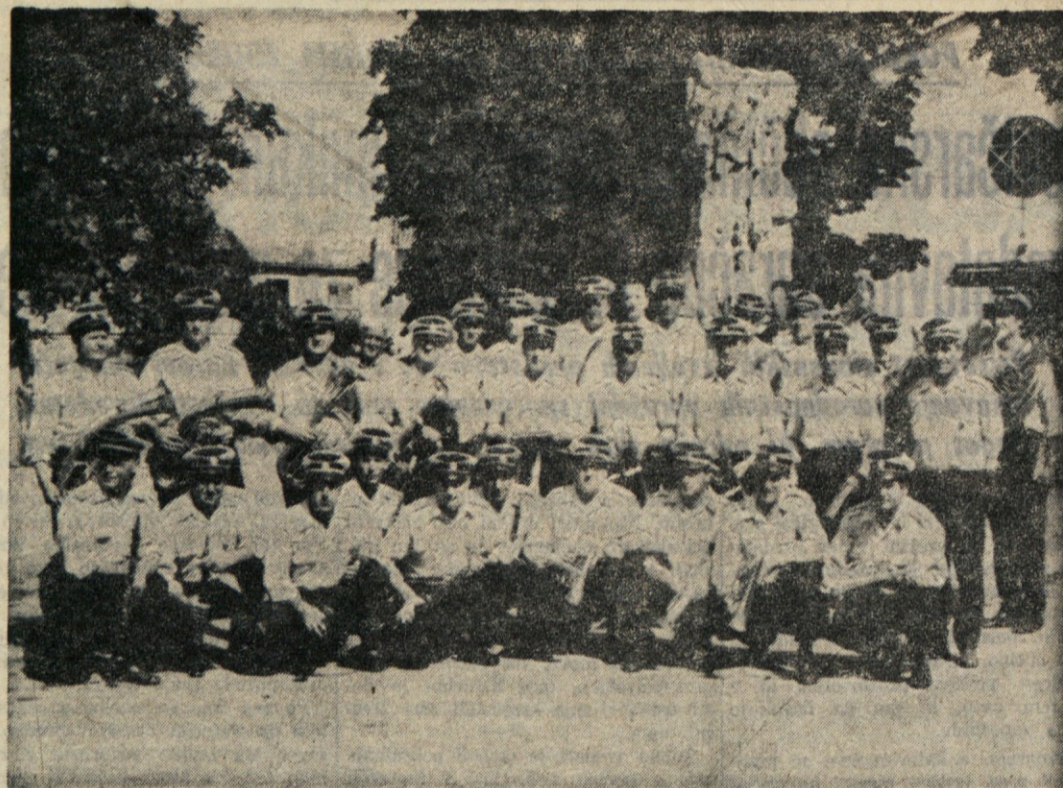
Kolikor je doslej prihajalo do sporov med neuvrščenimi, do so bili predvsem posledica delišne preteklosti. Nekdanji kolonialisti so se v teku izvajanja svoje oblasti na ozemljih danes neodvisnih držav radi posluževali metod, ki so ustvarjale spore, spopade in sovražstva med narodi in plemen. Obstajata dve možnosti za urejanje teh sporov: ali se poravnava med samimi prizadejanci v okviru neuvrščenih držav ali pa bi jih bilo treba reševati v okviru ustanov kekega komiteja, arbitražne komisije in podobnih, ki bi jih ustanovila konferenca neuvrščenih, pristojne pa bi bile za urejanje vseh problemov, ki bi se pojavili med neuvrščenimi.

Vse omenjeno, seveda, ne pomeni, da bi morale neuvrščene države ustanoviti nov blok. Potrebno je le, da se sporazumejo o tem, kako ustrezno registrirati vprašanja, glede katerih bi imele sodelovati v okviru varovanja svoje varnosti.

V secanjih okoliščinah je Listina Zruženih narodov stvar eno-kviri, ki daje zelo velike možnosti za tako sodelovanje v svetovni organizaciji. Ko je govor o Zruženih narodih, ne gre samo za Varnostni svet, ko organ, ki se ukvarja s problemi varnosti, marveč tudi za Generalno skupščino, ki bi lahko obravnavala vprašanja agresije in sprejemala sankcije proti agresorju, če bi se pokazalo, da je Varnostni svet neuporaben. Tako možnost je in bi jo bilo treba pogosteje uporabljati za pozitivno delovanje neuvrščenih držav, saj so te v Generalni skupščini v večini. S skupino držav, ki sicer tudi imajo progresivna stališča in bi podpre napore neuvrščenih za odpravo agresije, bi celo lahko ustvarili absolutno večino. Torej obstajajo možnosti delovanja že v okviru obstoječih mehanizmov, vendar je treba aktivirati tudi neuvrščene. Verjetno bi bilo koristno ustrezni dokument sprejeti že na konferenci v Alžiru. Tu bi bili začetni elementi sodelovanja neuvrščenih na področju varnosti oziroma bi to vsaj omogočilo akcijo neuvrščenih držav tudi na tem področju.

Poudariti je treba še neko drugo možnost. Po Ustanovni listini Zruženih narodov je dovoljeno sklepanje zvez, ki imajo obrambni značaj in omogočajo, da vsaka država izkoristi pravico do samobrambe, individualne in kolektivne. Torej ne more nihče preprečiti neuvrščenim državam, da sklepajo pokrajinske zveze, medsebojne sporazume, ki bi prispevali k njihovi varnosti in ohranjanju neodvisnosti, suverenosti in ozemeljske nedotakljivosti. To pomeni, da bi neuvrščene države lahko zavzele tudi stališča o pogojih, ob katerih je mogoče sklepati zveze, ne da bi kršile Ustanovno listino in izgubile neodvisnost.

Skratka, sodelovanje neuvrščenih na področju ohranjanja varnosti ne bi smelo biti »tabu«. Ta tema bi morala biti bolj pojasnjena pri dogovorih med neuvrščenimi, ker je najboljčuljivejša. Neuvrščene države se težavneje odločijo za to obliko sodelovanja. Ni vprašanje v tem, da se zavzamejo in združijo okrog ekonomskih vprašanj. Ni težavno, da se angažirajo za obnovo kolonializma, ker so v večini preživela obdobja boja proti kolonializmu. Pač pa obstaja nerazumevanje in zavzemanje negativnih stališč, ko gre za sodelovanje na področju obrambe, to pa škoduje splošnim pozicijam neuvrščenih držav. Za vse neuvrščene bi bilo zelo pomemben uspeh, če bi bilo moč v sedanjem obdobju premagati predsodke s tem v zvezi, saj so ti vedno koristili samo imperialističnim silam.

Gedba na pihala iz Pridvora, ki je sodelovala v nedeljo na proslavi 75-letnice p.d. Primorac v Trebach

24 LET PO UMRU BENEŠKEGA ANTIFAŠISTA

Andrej Jussa, bivši partizan žrtev pobesnelih nacionalistov

Predvsem bi bila morala oblast poskrbeti, da bi zločinci bili odkriti in kaznovani kar ni bilo storjeno - Drugič pa bi morala poskrbeti, da bi družinam fašističnih žrtev bila dana vsa moralna in gmojna priznanja, kar so do danes zaman pričakovali

Danes, ko fašizem spet dviga glavo, ko je italijansko delavstvo postalo še močnejša antifašistična sila v borbi za svoje pravice in ko je mimo že 30 let od razsula fašistične vladavine, je nujno, da se spomnimo vseh padlih in zverinskih usmrčenih protifašističnih borcev.

Dolžnost nas, benških Slovencev, je tudi, da se v teh dneh spomnimo Andreja Jusse iz Petjaga, ki ga je 1. avgusta 1949 pobila neznana, krvniška roka v Baroci pod Petjagom, na levem bregu reke Nadice.

Andrej Jussa se je rodil 14. septembra 1913 v Petjagu kot sin revne družine, v kateri ni nihče obelke črne srajce. Že od svojih zgodnjih let je bil odločen protifašistični borec. Med prvimi je vstopil v partizansko enoto in o tem zvest narodnoosvobodilnem boju do nacifašističnega razsula. Ko je bil demobiliziran, se je vrnil v rojstni kraj. Postal je član DKS (Demokratska fronta Slovencev) in soustanovitelj podobne bora za Benčijo. Po vseljudskem benško - slovenskem kongresu v Čedadu je bil izvoljen za predsednika vaškega odbora in člana občinskega odbora.

Bivši partizan Andrej Jussa je po vojni javno in odločno nastopal v teki borbi za manjšinske pravice naše slovenske skupnosti v Italiji, pravice, ki so nam jih skušali krati ostanki fašističnih reakcijskih organizacij. To so bili težki časi, da jih je težko opisati. Bivši partizanski borci in zavezni Slovenci se malone niso več smeli pogovarjati v materinem jeziku, ker so jih znane trikolornistične tolpe kot zveri za sledovale in preganjale na vsakem koraku. Na najrazličnejše zadržane načine so v tistih letih pripravile ob življenje številne napredno misleče benške Slovence. Ker so se v vojnem času borili proti nacifašizmu, so ni pristihi narodnoosvobodilnega gibanja morali umakniti, zato so bili izseljeni v tujino zaradi hudega terorja, ki so ga proti njim izvajali fašistični elementi.

Fašistično divjanje je na naših tleh zapustilo v ljudeh neizbrisne brazgotine. Slovenska zgodovina bo o njih morala govoriti in resnico o njih posredovati naslednjim zgodovinskim rodom.

Od nečloveške smrti Andreja Jusse iz Petjaga je minilo dol-

gih 24 let. Današnji rod na to ne sme pozabiti, resno se mora zavedati, da so nekoč bili časi, ko so njegovi predniki prelivali svojo kri za boljše in pravičnejše življenje bodočih mladih pokolenj.

Ob svoji smrti, ki ga je doletela 1. avgusta 1949, je bivši junaki slovenski partizan Andrej Jussa zapustil v svojem Petjagu popolnoma neposkrbljeno ženo A-

Sar. Znašli sta se pred črno prihodnostjo, sredi zaničevanja in podlega poniževanja od strani pobesnelih trikolristov.

Danes, četrsto stoletja od tistega strašnega dne, ki je pretresal zavest vseh zavednih, napredno mislečih benških Slovencev, se z žalostjo in veliko hvalnostjo spominjamo našega draga bivega

benške - slovenskega partizana Andreja Jusse, ki je žrtvoval svoje življenje zato, da bi nekoč v naših hribih in dolinah tostran Matajurja trajno zasijala luč pravice, svobode in mira.

Danes uživamo tako relativen mir kot svobodo, toda naše manjšinske pravice so v glavnem le na papirju. V italijanski ustavi so sičersko lepo in jasno zapisane, vendar pa se tisti njeni člani, ki nam jih zagotavljajo, ne izvajajo, ki nam jih ohranijo. Vse uradne delegacije in petice slovenskega življa v Italiji, da bi vlada v celoti izvajala tiste ustavne člene, ki se našašajo na nas Slovence, so ostale brez uspeha. Odločilni dejavniki v prestolnici temu svojih uspeh niso odprli, ostali so gluhi.

Toda slovenska skupnost v de-

Nino Perizi v Bassanu del Grappa

Parolinijev park v Bassano del Grappa je nekoč slovel kot izredno zanimiv botanični vrt, ker je Alberto Parolini »nosil« vanj najrazličnejše rastline, posebno drevje in grmičevje iz vsega sveta. Zadnje čase služi svojem namenu, namreč omogočiti mešanom in prilagoditvenim obiskovalcem mesta, da prebijejo v njem kako uro hladu in mira. Od prvih dni julija vse do konca avgusta letos, pa je obiskovalcem parka na ogled nekaj skulptur tržaškega slikarja - kiparja Nina Perizi, ki je v tem parku razstavil devet svojih novejših del, kot na primer »Sinji strukturo«, »Belo strukturo«, »Sinji trikotnik«, »Rdečo strukturo« itd. Razstavo, o kateri je govor, so priredili občinska uprava mesta Bassano del Grappa, krajevna turistična ustanova ter združenje »Prijatelji muzeja«, ki so izdali tudi lep in zelo bogat katalog, v katerem so o umetniku in njegovih delih spregovorili številni kritiki. Katalog vsebuje tudi več črbenih in barvnih reprodukcij.

RADIO VELEIZIJA

ČETRTEK, 2. AVGUSTA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 18.15 Program za mladino
- GLEDALSKI KLUB: BALET Četrto nadaljevanje
- 19.00 GABI IN DORKA
»UNA CUCCIA NUOVA« — madžarski film
Igrajo Gabor Egazi, Zsuzsa Gyurkovits, Erzs Orsolya in Zsmond Fulop
- 19.15 VARNOST MORJE
Peto nadaljevanje programa, ki ga je pripravil Andrea Pitturi
- 19.45 ŠPORTNI DNEVNIK
ITALIJANSKE KRONIKE
DANES V PARLAMENTU
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 TRAGIČNO IN SLAVNO LETO 1943
V noči med 9. in 10. julijem l. 1943 je pred tridesetimi leti ameriško vojno brodovje, potem ko je obkolilo dobro tretjino Sicilije, v nekaj urah vržlo na obalo 180 tisoč angleških in ameriških vojakov. To je bil začetek operacije Husky, izkrcanje na Sicilijo. Prvič je Italijo zasledilo tolikšno število tujih vojakov, s tako obilnimi sredstvi za izkrcanje, kot jih dotlej še ni bilo videti. »Nobena sila na svetu«, je zapisal ameriški znanstvenik Samuel Morison, »ni mogla preprečiti tega izkrcanja«. V okviru serije Tragično in slavno l. 1943 bo danes na televiziji prikazano izkrcanje na Sicilijo Walterja Precija in Walterja Licasta, sodeluje Franca Jovine. V tem televizijskem prikazu zgodovinskega dogodka je na osnovi pričevanj prebivalstva, ki naseljuje obalo med Licato, Gelo in Pachinom, rekonstruirano vzdušje presenečenja kakor tudi občutek olajšanja, s katerim so bili sprejeti zavezniki. Vojaško nesorazmerje med silami Osi in anglo-ameriški silami, stanje popolne zapuščenosti, v katerem je bil režim pustil Sicilijo dolga leta, požrtvovalna obramba nekaterih italijanskih enot v neenakem boju, pojav ljudske protifašistične zavesti in ponovno prebujanje separatistične ideje, predstavljajo temeljne točke, na katerih sloni ta prikaz. V teku teh dogajanj je občutiti tudi prisotnost temne sence vseh, ki so bili pogladi delo v nora pustolovščino brez orožja in brez nekega postopenega idealnega razloga. »Naša nesrečna domovina«, je zapisal general Dante Ugo Leonardi, eden najbolj hrabrih borcev na Siciliji, »je bila primorana brez orožja stopiti v vojno, ki ni bila nujna. S puško proti oklepemu vozilu, proti bojni ladji, proti letalu. Občutila jo je samo manjšina, malo njih jo je hotelo, napovedal pa jo je en sam«.
- V tej programski točki je sodelovalo na desetih Sicilijancev, med temi tudi bivši radijski napovedovalec Titta Arista, ravnatelj časopisa Giornale di Sicilia, Roberto Ciani, France Grasso, ki je preprečil uničenje pristaniških naprav v Palermu od strani Nemcev idr.
- 22.00 SREČANJE Z MARIJO CARTO
- 23.00 DNEVNIK

DRUGI KANAL

- 21.00 DNEVNIK
- 21.15 EVROVIZIJA
IGRE BREZ MEJA 1973
Prenos iz Bristolu v Veliki Britaniji
Televizijsko tekmovanje med Belgijo, Francijo, Zvezno republiko Nemčijo, Veliko Britanijo, Holandsko, Švico in Italijo (Peto srečanje)
- 22.50 AVTOPTRET VELIKE BRITANJE
50 let dokumentarnega filma

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 19.10 OBZORNIK
- 19.25 STARE IGRE
barvni film
- 19.55 NEZNANI LETEČI PREDMETI
Serjski film
- 20.45 RISANKA
- 21.00 DNEVNIK
- 21.25 KAM IN KAKO NA ODDIH
- 21.40 ČETRTOVI RAZGLEDI
- 22.30 PRIGODE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA
Barvna TV nadaljevanje
Vojaški kurat Katz je kvartopirec, in tako se napleta, da Švejk zgraja pri kartah. Švejk preide k mlademu nadporočniku in tudi temu služi s požrtvovalno vmo, ki sega tako daleč, da Švejk svojega gospoda reši nadležne in sila zahvalne gostje. Toda stvar se neznansko zaplete, ko Švejk nad poročniku pripelje psa; po nesrečnem naključju ga je namreč spjel njegovemu predstojniku. Nadporočnik in z njim tudi Švejk zaradi tega prekriša odnosa na fronto, toda spetoma Švejk ostane brez dokumentov in brez fika v žepu na neki postaji
- 23.30 POROČILA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 21.00 RISANKA
- 21.15 POROČILA
- 21.30 IGRE BREZ MEJA 1973
- 23.00 STARODAVNE IGRE
kratek barvni film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.30 V ljudskem tonu; 19.10 Govorimo o ekologiji; 19.25 Za najmlajše; 20.00 Sport; 20.35 »Pisma« — radijska drama; 21.05 Od melodije do melodije; 21.40 Skladbe davnih dob v izvedbi ansambla »Capella monacensis«;

TRST

12.10 Ploščice; 16.10 Glasba po željah; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 10.00 Orkester La Vera Romagna; 11.21 Od melodije do melodije; 11.30 Ploščice; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistični napotki; 14.40 Mini juke box; 15.00 Operne arije; 15.45 Ploščice Ricordi; 16.15 Sodobni pevci; 17.46 Polke in valčki s slov. ansambli; 18.00 Mladinski klub; 18.45 Igra pihalna godba LM iz Ljubljane; 19.00 Stanešek ob juke boxu; 19.30 Primorski dnevnik; 20.00 Male skladbe velikih mojstrov; 21.40 Orkestri v večeru; 22.30 Strani iz glasbenega albuma; 23.00 Diskoteka doma; 23.35 Slov. solisti in ansambli.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Četrto program; 13.20 Glasbeno govorni program, ki ga vodi Alberto Lupo; 14.00 Ital. popevke; 15.00 Polni program za mladino; 17.05 »Sončnica«; 18.55 Orkester Frank Chacksfield 19.25 Ljubljanski dueti; Giacomo Puccini »Madama Butterfly«; 20.20 Tovar na zvočnik in glasov; 21.00 Popevke; 22.20 »Andata e ritorno«.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Kako in zakaj; 8.54 Orkestri; 9.50 »Madama« — nadaljevanje; 10.35 Posebni program s Catherine Spaak; 12.40 Alto gradimento; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Ploščice; 15.00 »La Certosa di Parma« — nadaljevanje; 15.45 Glasbeno - govorni spored; 17.15 Posebni spored; 20.10 »Andata e ritorno«; 20.50 Ploščice; 22.43 Francoske popevke.

III. PROGRAM

12.10 Ploščice; 16.10 Glasba po željah; 19.30 Deželne kronike.

SLOVENIJA

7.00, 9.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.00 Poročila; 9.10 Glasbeni minutke; 10.05 Počitniško popotovanje od strani do strani; 10.20 Mladinski zbori pri nas in po svetu; 10.40 Iz partitur operetnih mojstrov; 11.15 Urednikov dnevnik; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.10 Melodije za opoldan; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Slovenske narodne pesmi v priredbah; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Popolne za mladi svet; 15.30 Med solo, družino in delom; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.40 Kratke srečanje s Haydnom in Mozartom; 17.00 »Vrtljake«; 17.40 Naš podlistek; 18.10 Koncert po željah poslušalcev; 19.15 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 19.35 Iz kasne produkcije RTV Ljubljana; 19.50 Mejniki v zgodovini; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Minute z ansamblom Jožeta Kampeča; 21.00 Četrto večer domači pesmi in napevov; 22.00 Literarni nokturno; 23.15 Za ljubitelje jazz; 00.05 Literarni nokturno; 00.15 Iz srbske simfonične literature.

196 pisem Indire Gandhi

Moskovska zalozba »Progress« pravi ruskim izdajo Nehrujevga dela »Pogled na svetovno zgodovino«. To po vsem svetu znano delo indijskega državnika je nastalo na osnovi 196 pisem, ki jih je bil pisal iz zapora svojih hčerki Indiri. V njih je prikazana zgodovina človeštva, začeti od rojstva najstarejših civilizacij do začetka druge svetovne vojne.

Delo bo izšlo v treh knjigah. Prva zaveza s pismom Indire Gandhi, ki ga je bila napisala posebej za rusko izdajo. V tem pismu pravi današnji indijski ministri predsednik, da zelo ceni obuj tega važnega dela indijske znanstvenice misli, zatrjujejo obnem, da smatra njegovo objavo v SZ za »svetel zglede indijsko - sovjetskega sodelovanja na področju znanosti in kulture«.

[Handwritten notes and signatures in the left margin, including names like 'Gandhi', 'Nehru', and various dates and locations.]

Tudi letos so se naši maturanti na tradicionalnem izletu po Jugoslaviji spomnili našega dnevnika in mu iz Dubrovnika poslali pozdrave, ki veljajo tudi za vse naše bralce

TUDI DRUGJE PO SVETU NI ROŽNATO

Epidemija draginje domala povsod

Preprosti ljudje, ki so obnemeli tudi najbolj prizadeti, zadnje čase ugotavljajo, da so cene ponorele. Draginja narašča iz dneva v dan, da človek sploh ne ve, kaj ga v tem pogledu čaka jutri. In ni samo pri nas tako. Gre za pojav, ki je zajel vse svet. Ko bi se le našel kdo, ki bi ga natančno domel in našel sredstvo za njegovo odpravo! Tako pravijo ljudje, ki so zaskrbljeni in nič ne zaupajo nobenemu, v prihodnost pa gledajo s temnimi očmi.

Ja, kar zadeva to, je že povsod, kamorkoli greš, precej enako. V katerem si budi boljšem pariškem hotelu so cene v zadnjih 18 mesecih poskočile za celih 33 odstotkov. Takšni v Rimu začne vožnjo s 310 in ne več, kot prej kratkim, s 190 lirami. Na švedskem plačujejo ljudje za znane suknje iz ovčje kože po dvajset odstotkov več Angleži za suknje iz telečjega usnja celo po 50 odstotkov več. Vtem morajo španci plačevati za neko vrsto vina po 70 odstotkov višjo ceno, ko so jo še pred nedavnim. »Na Japonskem so se cene že tako izmaknile kontroli, da je sploh nemisljeno še kaj govoriti o družinskem proračunu«, pravi Hatok Simizu, generalni sekretar Zruženja družinske potrošnje.

Inflacija se širi kot kuga in, kot zdaj stoji stvari, sta od nje Japonska ter Evropa mnogo bolj prizadeti od ZDA. Nekateri švedski ekonomisti na primer verujejo, da bo švedska letos potokla svoj rekord v povzvišanju cen iz l. 1951, ko je to povzvišanje znašalo 15,3 odstotka. Stanovanjske najemnine v nekaterih stockholmških predmestjih so že takšne, da so prebivalci poslali vladi petico in zahtevali pomoč.

Vzroki so različni: vzrok podražitvam je v povzvišanju cen surovinam in prekomernem v delu, ki so v dobri meri odvisne od uvoza, kot so to Japonska, Britanija ali Danska. Italija in Španija sta izpraznila svoje denarne rezerve in proračune, s katerimi sta pomagali svojima nacionalnima ekonomijama, in zdaj tu ljudje plačujejo mnogo več. Zvezna republika Nemčija, lahko rečemo, niti ni kriva za inflacijo; monetarna kriza jo je priporočila, da porabi milijone mark za domača podjetja zaradi pritiska nezajetnega dolarja. Bonn je, kot rezultat podražitve življenjskih stroškov za 8 odstotkov v zadnjih 12 mesecih, usvojil stabilizacijski program, ki uvaja varčevanje v vladnih ustanovah in večje davke za državljane ter podjetja.

Tudi v Veliki Britaniji bo kmalu nastopil tako imenovani tretji del programa za kontrolo cen, francoski finančni minister Giscard d'Estaing pa je pred nedavnim napovedal stroge ukrepe proti inflaciji, ki sta vanje vključena tudi zmanjšanje investicijskih kreditov in strožja monetarna politika.

Ali bodo vsi ti ukrepi pripomogli zaustavitvi pohod inflacije, se bo še videlo. Vsako bolezen — inflacija pa je tudi vrsta bolezni — je treba zdraviti pri koreninah, bi rekli po domače. Zdrava ekonomija lahko obstoji in se razvija samo na zdravih družbenih temeljih. Menda so prav ti temelji osnovno vprašanje, ki bi ga bilo treba rešiti, da bi se pojav inflacijskih tokov mogel uspešno obzdati. V vsakem primeru pa lahko rečemo, da ljudje v svetu premalo, prebavno in prepočasno ustvarjajo ob zahtevah, ki jih imajo.

Navedimo za ilustracijo še nekaj podatkov, iz katerih je razvidno, za koliko so se življenjski stroški v nekaterih deželah dvignili v zadnjih dvajsetih mesecih: na Japonskem za 12 odstotkov, v Italiji za 9,5, Veliki Britaniji 9,3, Španiji 8,2, Zahodni Nemčiji 8, na švedskem 6,7. V Franciji 6,5 in ZDA 5,5 odstotka.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Pro-moć nekega prijatelja bo bolj pomembna, kot ste si mislili. Računajte tudi s čustvi nekega člana družine, ki vam bo vsaj moralno pomagati.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Bodite previdni. Sreča vam ni preveč naklonjena, posebno ko gre za tvegane posle. Večerne ure boste preživeli v prijetni družbi novih znancev.

DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) Zelo dinamičen dan, v katerem boste pokazali vso svojo sposobnost. Razmere vam bodo pomagale pri tem, da izgladite star nesporazum.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Neko prijateljstvo, ki ima korenine v poslovnih zadevah, bi se znalo razbiti. Ne bo ga škoda. Ljubljena oseba bo naspoti vam zelo hladna.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Zahtevali bodo vaše sodelovanje, ki ga kar sprejmite, toda šele potem, ko boste vsi stvar temeljito preučili.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Interesi niso vedno v skladu s čustvi. Držite se tega zakona vsaj tedaj, ko gre za večje posle. Ve-

likočno priznanje vašim naporom. TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Predlagali vam bodo sodelovanje. Sprejmite ga brez odlašanja. Neka oseba iz ožjega znanstva vam bo pomagala razčistiti družinski spor.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Preurediti boste morali masikate in načrt in šele tedaj se lotiti delatno poklicno zadevščino.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Napravili boste dokaj veliko napako. Krivda bo sicer vaša, toda vse bo prav izteklo. Veselo razpoloženje v družini.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Veliko finančno zadostneje po napornem delu. To se bo odražalo tudi v vaših družinskih zadevah, ki se bodo temeljito popravile.

VODNA R (od 21. 1. do 19. 2.) Precej drzni so vaši načrti, vendar jih boste izpeljali do konca. Oseba, ki jo imate radi, je ljubosumna. Razčistite najprej to stvar.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Sodelavci boste imeli dolgo diskusijo. Če hočete ohraniti ravnovesje, se postavite odločno na stran pravice. Zanimive ljubavne ponudbe.

PLAVANJE

ITALIJANSKO PRVENSTVO

Odličen čas Urbanija v kategoriji dečkov

Njegov čas je le za desetinko sekunde slabši od absolutne ga italijanskega rekorda - Zmagi Calligarisove in Pangara

LIVORNO, 1. — V tretjem dnevu italijanskega plavalnega prvenstva je Novella Calligaris osvojila že peto prvo mesto. Poleg nje se je dobro odrezala tudi Donatella Talpo, ki je osvojila naslov italijanske prvakinja na progi 100 m metuljček prav pred Calligarisovo. V drugih disciplinah pa ni bilo preveč razveseljivih rezultatov. Tržačan Roberto Pangaro je osvojil že tretjo zlato kolajno. Tako je postal najuspešnejši plavalec na tem prvenstvu. Osvojil je prva mesta na 100 m, na 200 m ter danes na 400 m prosto. Poleg tega pa je sodeloval pri zmagah štafete Anienice. Mladi Riccardo Urbani je postavil nov rekord za dečke na 100 m metuljček s časom 1'01"1, kar je za desetinko sekunde slabše od italijanskega absolutnega rekorda Tozzia, ki je danes osvojil prvo mesto na tej progi.

Jutri se bo to prvenstvo zaključilo in razdelili bodo še zadnje naslove italijanskih prvakov.

FINALNI IZIDI

- 400 m prosto ženske:
1. Calligaris Novella 4'32"5
 2. Stablini Federica 4'39"7
 3. Valentini Antonella 4'41"8

- 400 m prosto moški:
1. Pangaro Roberto 4'17"1
 2. Cinquetti Arnaldo 4'18"0
 3. Marcovaldi Marco 4'23"8

Štafeta 4x100 m prosto ženske:

1. Lazio A. (Talpo, Corsi, Molinari, Gorgierino) 4'17"5
2. Canottieri Aniene (Danti, Sordelli, Gornelli in Stablini) 4'24"0
3. G.S. Fiat (Pezutti, Casinelli, Serafini, Zebelin) 4'25"2

Štafeta 4x100 m prosto moški:

1. Canottieri Aniene (Mingioni, Castagnetti, Stablini, Pangaro) 3'47"5
2. G.S. Fiat (Lovisolo, Martinetto, Di Benedetto in Cariglio) 3'49"8
3. Lazio B. (Barelli P., Barrelli L., Marcovaldi in Maruccci) 3'50"2

100 m metuljček ženske:

1. Talpo Donatella 1'07"3
2. Calligaris Novella 1'08"3
3. Corsi Marina 1'08"6

100 m metuljček moški:

1. Tozzi Angelo 1'01"0
2. D'Oppido Michele 1'01"6
3. Pangaro Roberto 1'01"6

100 m hrbtno ženske:

1. Torris Patrizia 1'10"7
2. Loncelli Antonella 1'11"0
3. Finesso Alessandra 1'11"7

100 m hrbtno moški:

1. Torris Patrizia 1'10"7
2. Loncelli Antonella 1'11"0
3. Finesso Alessandra 1'11"7

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

Mirjana Janšovec, mlada slovenska

teniska igralka, doma iz Maribora, že nekaj časa stalni član jugoslovanske mladinske teniske reprezentance

SAH

Mednarodni turnir v Amsterdamu

Petrosjan je dohitel Planinca na vrhu lestvice

AMSTERDAM, 1. — Po vrsti odličnih rezultatov je slovenski šahovski vemojster Albin Planinca dvakrat klonil. Na mednarodnem šahovskem turnirju v Amsterdamu sta ga porazila sovjetski vemojster Petrosjan ter Quinteros. V zadnjem kolu je Petrosjan remiziral, Planinca pa je izgubil proti Quinterosu.

Stanje na lestvici je sedaj izenačeno: vodita Planinca in Petrosjan z 8,5 točke.

VESLANJE

NOTTINGHAM, 1. — Danes se je pričelo svetovno mladinsko veslaško prvenstvo v Nottinghamu. Prva disciplina na sporedu je bil četverec s krmarjem; v štirih izločilnih tekmovalnih so zmagali člani iz Zahodne Nemčije, Danske, Vzhodne Nemčije ter Italije. Najboljši čas so dosegli zahodni Nemci s 5'05"27 pred Italijani (5'09"46) in vzhodnimi Nemci (5'09"42).

ATLETIKA

POLFINALNE SKUPINE ZA EP

SOVJETINJE IN VZHODNI NEMCI NAJRESNEJŠI KANDIDATI ZA ZMAGO

Ženske bodo nastopale v Varšavi, moški v Nici - Ostri boji v poljski prestolnici

Polfinalni skupini tekmovalja za evropski atletski pokal, kjer ne bosta nastopili niti Italija niti Jugoslavija, bosta v Varšavi in v Nici. Na Poljskem bodo tekmovalce ženske, v obmorskem francoskem mestu pa moški. V poljski prestolnici se bodo za dve prosti mesti v finalu borile reprezentance Sovjetske zveze, Poljske, Bolgarije, Švedske, Finske in Avstrije. V Nici pa bodo poleg Francozov nastopili še Vzhodna Nemčija, Češkoslovaška, Švedska, Romunija in Bolgarija.

Sestava ženske skupine govori jasno v korist Sovjetinje. Predvidoma stojijo nasproti taktičnim taktom zelo dobro zasledene tehnične panoge. Sovjetinje bodo startale s 7-kratno svetovno rekorderko v metu diska Faino Melnik. Verjetno od te odlične metalke ne moremo pričakovati v tem trenutku kakega novega rekorda. Rezultat kje okoli 64 metrov bi moral predstavljati osludno vrednost metalke. Nadaljnji napredek je sama atletinja predvidela za drugi del sezone. V šali je celo na pol obljubila prvi met preko 70 metrov. Možno je celo, da bo Sovjetinji medtem odvzela rekord Romunka Menis. Blizu svetovne znanke je tudi Elvira Ozolina, žena Janisa Lusisa. Gre za pravo veteranko, saj je Elvira zmagala celo na olimpijskih igrah v Rimu leta 1960. Letos je z vsilo zopet stopila na prva mesta in dvakrat presegla 63 metrov, zadnjič na srečanju proti ZDA. V nasprotju s Melnikovo je Ozolina v polnem predku in izrednem met je pri njej možen. Met kopja bo po vsej verjetnosti prinesel presenečenje. Na deždo čitavo bo verjetno zamenjala Dolženkova, edina zmagovalka nad svetovno rekorderko v SZ po mnogih letih.

Sovjetinje ne bi smele imeti prevelike vloge v skokih, kjer bo hud boj med Bolgarko Blagojevo in Avstrijko Gusebauerjevo. Atletinji sta na lestvici vse čase prva in druga s 194 in 193 cm.

Pojakine bi morale poseči po prvih mestih v metu kopja in skoku v daljino, močno orožje pa bodo imele v tekih, kjer se bodo morale otresti nevarne družbe Bolgark. Ženska bolgarska ekipa je sploh veliko odkritje zadnjih dveh let in bi utegnala v izrednem primeru celo prehiteti domačinke in osvojiti drugo mesto, kar bi zadostovalo za finalni nastop v Edinburghu. Ostale reprezentance (Švedska, Finska in Avstrija) ne bodo igrale skupinsko nobene večje vloge.

Moška skupina v Nici je že vnaprej oddana postavi Nemške demokratske republike. Zanimivo bo slediti Nemcem v tekih na kratkih meznih panogah. Zanimiv bo v Nici tek na 110 metrov z ovirami, kjer bo nastopila trojica finalistov iz Münchna. Zanimiv bo tudi met krogle. Francoz Brouzet, 154 kg težka gmeta mišic in masti, je napovedal v svojo samemu evropskemu rekorderju Briesenicku. Preko 20 metrov navadno krepko meče tudi Čeh Brabec. Slabše zasedeni so v tej skupini teki na dolge proge.

Predviden vrstni red za žensko skupino v Varšavi:

1. Sovjetska zveza, 2. Poljska, 3. Bolgarija, 4. Švedska, 5. Finska, 6. Avstrija.

V Nici pa bi se morali moški zvrstiti takole:

1. NDR, 2. Francija, 3. Češkoslo-

vaška, 4. Švedska, 5. Romunija, 6. Bolgarija.

k. b.

TENIS

Nenavaden podvig dveh študentov

75 ur dolgo srečanje

LOS ANGELES, 1. — Dva ameriška študenta sta igrala tenis neprekinjeno 75 ur in sedaj trdita, da sta tako postavila nov svetovni rekord v vzdržljivosti za teniske igralce.

Oba 21-letna fanta, Doug Nasiff in Jim Carol, sta tako presegla rekord, ki sta ga postavila leta 1971 dva Južnoafričana, ki sta igrala 73 ur in 25 minut.

Tekma se je odvijala na igrišču nekega šolskega zavoda v Los Angelesu in se je pričela ob 10. uri prejšnjega petek ter se je zaključila v ponedeljek ob 13. uri.

KOLESARSTVO

PESCARA, 1. — Roger de Vlaeminck je zmagovalček kolesarske dirke za Trofeo Matteotti. Premagaj je vse italijanske kandidate za nastop na svetovnem prvenstvu v Barceloni. Belgijec De Vlaeminck je napadel klj pred ciljem na ključnem vzponu in sam prispel na cilj s 24 sekundami prednosti. Basso, ki je upal na osvojitve orvega mesta v sprintu se je moral zadržati v zmagi v boju za drugo mesto. Po dirki je tehnični vodja italijanske ekipe Deffilipis poročil, da je že odločeno, da bodo nastopili na svetovnem prvenstvu sledilci kolegij: Gimondi, Paolini, Lilloni, Battaglini in Bitossi, medtem ko bo ostalih šest predstavnikov znanih 23. avgusta.

HOKEJ NA TRAVI

Veliko je bilo v soboto navdušenih igralcev in navijačev hokejskega kluba Goriziana, ki je v teledovodni v dolini Korna odpravi tržaško ekipo Ferroviaria z 10 proti 3.

Goričani so končno spet zmagali po zadnjih spodrsljajih, ki so povzročili, da se je Goriziana znašla v slabih vodah, potem ko je odlično startala in se držala na visokih pozicijah na lestvici. S to zmagajo upajo, da so se končno otresli smole, ki se jih je držala zadnje čase in da bodo spet uspešno nadaljevali v tej ligi.

P. R.

KOSARKA

Otvoritvene tekme brez presenečenj

Jugoslavija, Italija in Sovjetska zveza so zmagale brez težav

SANREMO, 1. — V Sanremu in Loanu se je pričelo evropsko kosarkarsko prvenstvo za mladince. Ekipa se razdeljena v dve skupini. V skupini, ki nastopa v Sanremu igrajo: Nizozemska, Poljska, Francija, Bolgarija, Belgija ter Italija. V Loanu pa sestavljajo drugo skupino Zah. Nemčija, Španija, Madžarska, Izrael, Jugoslavija in SZ, ki brani naslov prvaka. Turnir se bo nadaljeval do sobote, ko bodo zaključili izločilni del prvenstva. V nedeljo bo počitek, v ponedeljek bodo odigrali polfinalne boje, v torek pa se bo prvenstvo zaključilo s finalnimi srečanji.

Rezultati prvega kola so bili pričakovani — SZ, ki velja tudi letos za največjega favorita za osvojitve prvega mesta, je začela v velikem slogu proti Zahodni Nemčiji. Zmagala je s 55 točkami razlike.

Tudi Jugoslavija se je dobro odrezala, saj je popolnoma nadigrala Izrael. Madžarska, ki bi se morala z Jugoslavijo boriti za osvojitve 2. mesta v skupini v Loanu, je prav tako zmagala, čeprav z nekoliko težave.

V Sanremu je Italija z lahkoto zmagala proti slabi Belgiji. Na koncu tekme so si Italijanke nabrale kar 69 točk prednosti. Poljska je premagala Nizozemsko, Bolgarija pa Francijo.

Rezultati:

Skupina v Sanremu

Poljska — Nizozemska 64:55 (30:28)

Bolgarija — Francija 64:42 (29:12)

Italija — Belgija 97:28 (41: 9)

Skupina v Loanu

SZ — Zah. Nemčija 80:25 (23:10)

Madžarska — Španija 54:39 (28:16)

Jugoslavija — Izrael 70:47 (31:19)

Luciano Vendemini, center, visok 212 cm, star 21 let, član Forsta iz Cantuia, v seznamu možnih italijanskih reprezentantov, velja danes 100 milijonov lir. To vsoto je namreč plačalo društvo Brina iz Rietija za mladega igralca, iz Riminija, ki v evropskem merilu še malo pomeni, v svetovnem merilu pa gotovo zelo malo.

Česar so se bali pristni italijanski ljubitelji kosarke, to se pravi tisti, ki so proti uvažanju tujcev (Američanov), se je uresničilo. Američani so za razvoj italijanske kosarke, predvsem za varnost tekme, izredno koristni, obenem pa preprečujejo, da se mladi kosarji uveljavijo. Igra skoraj vseh ekip v Italiji je »osredotočena na igro Američana« (tako nam je pred kratkim povedal trener Simmenthala Rubini), zaradi tega se mlade igralce zamerjajo. Zanje ni pozornosti in zato tudi ni možnosti, da se uveljavijo v italijanski kosarkarski areni. Iz tega seveda sledi, da primanjkuje naraščajo in da se cene že uveljavljenih kosarjev izredno visoke. To pa je velika hiba italijanske kosarke, za katero vse kaže, da se italijanska zveza malo zanima. Če že »neznanka« Vendemini velja 100 milijonov, koliko torej veljajo Menghin, Masini, Bariviera, Jellini?

Sinoči se je zaključila kosarkarska borza. Po pričakovanju je prišlo do nekaterih kričavih premikov. Oglejmo si stanje.

Alco Bologna — v zadnjem trenutku je bolonsko društvo izkaničilo Simmenthal centra Fabrisa (prej pri Petrarci) in se je tako ojačilo predvsem zaradi srednje višine.

Brina Rieti — novepečeni prviloš je z nakupi presenil vse kosarkarske izvedence. Poleg Vendemini (100 milijonov lir) je društvo iz Lacia nabavilo še Američana Sutterja, Vittoria in playmakerja Gennarija. S takimi nakupi misli trener Lombardi že v prvi sezoni A lige poseči po najvišjih mestih.

PIERIC V BENETKE

Brill Cagliari se je na borzi predstavil z obliko milijonov. Trenerju Formigliju pa je, razen nakupa De Rossija (Mobilquattro), vse spodelovalo. Trenutno je Brill še brez Američana.

Canon Reyer Benetke — Trener Zorzi je znan kot dober tehnik za mlade igralce. »Prodaj« je veterana Gennarija in Medeola in zagotavlja si je Pierica iz Gorice. Obenem pa je nabavil tudi četrtega (!) Cedolinija (prej Petrarca Padova).

FAG Partenope Napoli — Williams bo ostal. Novi trener Pentas...

b. l.

PO SEJI KOORDINACIJSKEGA ODBORA

Letošnje 13. slovenske športne igre bodo razdeljene na štiri področja

Na vsakem področju bo pet obveznih panog - V ostalih panogah bo na sporedu neposredno finale - Prijave zapadejo 31. avgusta

V ponedeljek zvečer se je na sejo ZSSDI sestal na svoji prvi seji koordinacijski odbor letošnjih 13. slovenskih športnih iger. Na tem prvem sestanku so se enkrat presrele vse zamisli in želje posameznih področij. Kot je znano, bodo letos igre potekale najprej ločeno na štirih področjih in se bodo kasneje zaključile s finalnimi srečanji. Na tem sestanku je bilo sprejetih nekaj sprememb, ki jih danes objavljamo.

Prvi in največji popravek letošnjih 13. športnih iger je naslednji: vsako ime štirih področij se organizira kot popolnoma samostojna enota, ki mora obvezno prirediti naslednjih pet panog: nogomet, odbojko, kosarko, namizni tenis in igro med dvema ognjena. Ta sklep je bil sprejet zato, ker imajo prve tri prej navedene panoge tako tradicijo pri nas, da jih je možno zlahka organizirati, in je to tudi priporočljivo. Za igro med dvema ognjenima je bilo v preteklosti tudi veliko zanimanja, predvsem pri najmlajših, in bi bilo nesmiselno, da bi to opustili. Namizni tenis pa res ne zahteva velikih organizacijskih naporov in je možno tudi tekmovalci v tej disciplini dobro speljati na vseh področjih.

Pri ostalih panogah pa naj bi izvedli neposredno kar finale, če se bodo zanje prijavili tekmovalci samo na enem področju. Če se bo

ITALIJANSKA KOŠARKARSKA BORZA SE JE ZAKLJUČILA

Ameriški igralci so največja ovira za uveljavljanje mladih

Nepremišljeni in visoki izdatki za neznane kosarke Italijani se sedaj pripravljajo na EP v Barceloni

VENDEMINI 100 MILLIONOV

Luciano Vendemini, center, visok 212 cm, star 21 let, član Forsta iz Cantuia, v seznamu možnih italijanskih reprezentantov, velja danes 100 milijonov lir. To vsoto je namreč plačalo društvo Brina iz Rietija za mladega igralca, iz Riminija, ki v evropskem merilu še malo pomeni, v svetovnem merilu pa gotovo zelo malo.

Česar so se bali pristni italijanski ljubitelji kosarke, to se pravi tisti, ki so proti uvažanju tujcev (Američanov), se je uresničilo. Američani so za razvoj italijanske kosarke, predvsem za varnost tekme, izredno koristni, obenem pa preprečujejo, da se mladi kosarji uveljavijo. Igra skoraj vseh ekip v Italiji je »osredotočena na igro Američana« (tako nam je pred kratkim povedal trener Simmenthala Rubini), zaradi tega se mlade igralce zamerjajo. Zanje ni pozornosti in zato tudi ni možnosti, da se uveljavijo v italijanski kosarkarski areni. Iz tega seveda sledi, da primanjkuje naraščajo in da se cene že uveljavljenih kosarjev izredno visoke. To pa je velika hiba italijanske kosarke, za katero vse kaže, da se italijanska zveza malo zanima. Če že »neznanka« Vendemini velja 100 milijonov, koliko torej veljajo Menghin, Masini, Bariviera, Jellini?

Sinoči se je zaključila kosarkarska borza. Po pričakovanju je prišlo do nekaterih kričavih premikov. Oglejmo si stanje.

Alco Bologna — v zadnjem trenutku je bolonsko društvo izkaničilo Simmenthal centra Fabrisa (prej pri Petrarci) in se je tako ojačilo predvsem zaradi srednje višine.

Brina Rieti — novepečeni prviloš je z nakupi presenil vse kosarkarske izvedence. Poleg Vendemini (100 milijonov lir) je društvo iz Lacia nabavilo še Američana Sutterja, Vittoria in playmakerja Gennarija. S takimi nakupi misli trener Lombardi že v prvi sezoni A lige poseči po najvišjih mestih.

Canon Reyer Benetke — Trener Zorzi je znan kot dober tehnik za mlade igralce. »Prodaj« je veterana Gennarija in Medeola in zagotavlja si je Pierica iz Gorice. Obenem pa je nabavil tudi četrtega (!) Cedolinija (prej Petrarca Padova).

FAG Partenope Napoli — Williams bo ostal. Novi trener Pentas...

b. l.

ATLETIKA

25. AVGUSTA V TRSTU

Nastopili bodo tudi Čehi in Poljaki

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv. Soboti svoj izredni dan. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu. Na dan bodo prišli vsi člani, ki bodo nastopili pri igranju 25. avgusta v Trstu.

25. avgusta bo imel tržaški tartan na stadionu pri Sv.

ŽIVAHNA RAZPRAVA V DEŽELNEM SVETU O PROGRAMU LEVE SREDINE

Po tridesetih letih zmagovitega boja proti fašizmu dozorel čas za globalno rešitev vprašanj Slovencev

Fabio Mauro

(Nadaljevanje z 2. strani)

lansko gibanje) je zavrnila obtožbe, da je njeno gibanje nazadnjaško in dejala, da je za politiko napredka ter reševanja odprtih vprašanj. Podčrtala je mednarodno vlogo deželne in napore za pomirjevanje v svetu, zaradi česar je treba zmanjšati obseg vojaških služnosti, kar bi se odražalo v novi politiki miru. V nadaljevanju je dokaj ostro kritizirala program in to z zornega kota področja Karnije in zlasti goriških področij videmske pokrajine. Zadnji je na dopoldanskem zasedanju spregovoril Paolo Micolini (KD), ki je obravnaval predvsem vprašanja kmetijstva.

Prvi je na dopoldanskem zasedanju deželne sveta spregovoril republikanec Fabio Mauro, ki je izrazil zadovoljstvo, da je predsednik de-

želne odbora Comelli dokazal, v kolikšni meri so bila pravilna stališča njegove stranke, ki je do pred kratkim izražala dovolj kritična stališča glede pomanjkanja skupnih programskih in načrtovalnih kriterijev. Mauro se je zato zavzel za petletno načrtovanje programskih nastopov deželne uprave in dejal, da je treba vse razpoložljive sile in sredstva usmeriti v nekaj ključnih sektorjev. Pospesevati je treba tudi samostojnost krajevnih organov (občin itd.) s pomočjo pooblastil, ki jih dopušča deželni statut.

Za njim je spregovoril Mario Del Conte (KD), ki je prikladal k spominu nekaterih nerešenih vprašanj tržaškega gospodarstva, kot so pristajne strukture in ladjedelstvo, pooblastila glede suhega doka in razplinjevalne postaje za petrolejske tankerje.

drugi italijanskimi deželami za skupni nastop pri rimski vladi, proti vsaki centralistični težnji. Kajti dežele so lahko pomembne dejavnice spreminjanja državne strukture. Dežele bi morale sodelovati, je dejal, pri reformi in upravljanju radijskih in televizijskih oddaj, za kar se prejšnji odbor in svet sploh nista zavzemala. O teh vprašanjih je morda programska izjava nekoliko pomanjkljiva, medtem, ko si socialisti pričakujejo od dežele jasnih ukrepov v prid svojih informacij.

V tem okviru je treba braniti samostojnost dežele. To ne pomeni, je dejal Pittoni, da se moramo stalno pirati z rimsko vlado. Braniti pa se moramo druge skrajnosti, ko bi sprejemali vse, kar prihaja iz Rima, kar pomeni tudi omejevanje samostojnosti in neuresničene obveze.

Obramba samostojnosti dežele pomeni tudi razvijati krajevne avtonomije, podeljevati pooblastila. Ta pa ne samo občinam in pokrajinam, temveč tudi novim organom krajevnih samouprav, kot so gorske skupnosti in urbanistični konzorciji. Potrebno je, pri sprejemanju pomembnejših odločitev gospodarskega in družbenega značaja, sodelovanje sindikatov in družbenih sil. Sodelovanje in sodelovanje pa ne smeta biti le epizodični temveč stalni in organski, v deželnem odboru in v svetu. Sindikati bi morali izraziti svoje mnenje in sodelovati pri glavnih zadevah, ki se na tak ali drugačen način dotikajo koristi de-lavcev.

Socialisti so še posebej poudarili, v samem začetku pogajanj, da je pogoj za sklep sporazuma nov način deželne gospodarskega načrtovanja, ki je doslej bilo zgolj indikativnega značaja. Dežela potrebuje načrtovanja, ki naj sloni na

razpoložljivosti sredstev in možnosti poseganja v gospodarsko življenje na zadostno učinkovit način. V tem smislu bo morala dežela izdelati tri načrte: gospodarski načrt večjih posegov, ozemeljski načrt in petletni načrt deželnih stroškov.

Pittoni je na koncu omenil, da se PSI ni boril za razširitev odbo-

Arnaldo Pittoni

ra, da je pa to bilo koristno za sestavo koalicije. Brez dvoma pa je pozitivna ustanovitve odbornišva za ekološko.

O odnosih do KPI se je Pittoni skliceval na izjave De Martina v parlamentu, ki je pozitivno ocenil sklep komunistov, da bodo do vlade vodili konstruktivno opozicijo. Levosredinska koalicija, tudi v Trstu, je sestavljena iz četverice strank, ki so v tej večinski koaliciji avtonomne.

Del Gobbo (KD)

Emilio Del Gobbo (načelnik demokristjanske skupine v deželnem svetu) je spregovoril zadnji, kot to že nekako »pripada« večinski stranki. Ugotovil je, da se zavedajo vrednot preteklosti, da pa imajo prav vsi oni, ki so med razpravo podčrtali tudi pozitivne aspekte novega programa in novega odbora. To novo je Del Gobbo razdelil na tri poglavja:

1. Nova je metoda in nova je vsebina programiranja, ko so preučili izkušnje preteklosti in ko so se od preteklosti mnogo naučili. Zaradi tega je tudi prav, da je programiranje drugače zastavljeno in da sloni na novem načinu finansiranja in da je bilo v ta namen ustanovljeno novo odbornišvo s posebnimi pristojnostmi.

2. Zelo važno je demokristjansko sodelovanje, ki predstavlja drugo plat medalje programiranja in kjer ima KD pomembno besedo in ki jo kot ljudska sila namerava imeti tudi v prihodnosti. Del Gobbo je v tej zvezi dejal, da nikakor ne zanika izkušenj preteklosti in da spada v okvir programiranja zelo mnogo vprašanj, ko so razvoj zaposlitve, emigracija, industrija, omejitve vojaških služnosti in odnos do krajevnih uprav. Struktura odbora odgovarja novim potrebam, zaradi tega so tudi izvedli obsežno preobnovo, da dosežejo večjo učinkovitost.

3. Stabilnost političnega okvira ni rezultat računskih kombinacij, temveč politične volje KD, ki je odločno zaprla na desno. Mi smo bili borci v boju proti fašizmu, smo sodelovali v odpornem gibanju — je odločno dejal predstavnik KD — in zaradi tega tudi ne more biti nobenega dvoma o odnosu KD ponovno porajajočega se fašizma ter tudi njegovih oblik gospodarske pritiska in izkoriščanja prevratniške desnice.

4. Sodelovanje je bistveni element novega odbora, saj pomeni nov odnos s krajevnimi upravami in z novimi stvarnostmi, ki se ustanavljajo, avtonomijo in decentralizacijo ter tudi — ne več v volilnem vzdušju — priznanje dejstva, da obstajajo pasivni ostanki, ki jih je treba izkoristiti. Po seboj poglavje predstavlja odnos s sindikati, ki mora biti po mnenju demokristjanskega predstavnika trajen, toda dvostransko obvezujoč.

5. Manjšina. Del Gobbo je bil mnenja, da ni bil najbolj ustrezen pričetek govora svetovaleca Štöke (ki je, kot poročamo, pričel svoj govor v slovensčini), da pa je »treba njegov način izvajanja spoštovati«. KD je, z dejstvi in ne z besedami, dokazala, da je rešila nekatere vprašanja slovenske mašine in dokaz za to so napori KD v Trstu in v Gorici. Del Gobbo je nadaljeval, da se ne sme zahtevati preveč in iti preko meje, ko se go-

PRVA NAGRADA SLOVENSKEMU REŽISERJU KLOPČIČU

Zlata arena v Pulju »Cvetju v jeseni«

»Sutjeska« na tretjem mestu

PULJ, 1. — Danes je žirija puljskega festivala dodelila zlato »areno« za režijo slovenskemu režiserju Matjažu Klopčiču za film »Cvetje v jeseni«. Srebrna »arena« je bila dodeljena režiserju Krstu Pačiču, ki je predstavljal »Hamleta v vasi Murduš Donji«, bronasta pa Delićevi »Sutjeski«.

Današnji predstavi v puljski areni, ki se je začela ob 21. uri po italijanskem legalnem času, je prisostvoval jugoslovanski predsednik Tito, ki so ga vsi navzoči, domačini in tuji turisti pozdravili z burimi aplavzi. Nagrade bodo podeljene naknadno.

Sklep žirije puljskega festivala je povzročil dolga zmedenost. V prvem trenutku se je zdelo, da bo prva nagrada dodeljena filmu »Sutjeska« (v tej zvezi je bilo objavljeno tudi nekakšno uradno poročilo), toda pozneje se je žirija, po peturnem premisleku, odločila, da zlato areno dodeli Klopčičevemu filmu, oziroma njegovemu režiserju.

Predsednik žirije Branko Prijat je izjavil, da je bila ideološka in estetska raven filmov, ki so jih letos predvajali na puljskem festivalu, zelo nezadovoljiva.

Neredi v Reggio Calabria: misovski aktivist mrtev

REGGIO CALABRIA, 1. — Tragičen zaključek neredov, ki so jih sprožili provokatorji MSI včeraj v Reggio Calabria: 50-letni trgovec in misovski aktivist Giuseppe Santostefano je umrl danes zjutraj v bolnišnici zaradi zloma lobanje in možganskega pretresa.

Neredi so izbruhnili včeraj med govorom pokrajinskega tajnika KPI Giuseppea Comerija, ki je obravnaval vprašanje prekomernega naraščanja cen. V svojem govoru je Comerici omenil tudi Almiranteja, na kar je začela skupina misovskih provokatorjev burno ploskati. Ko je »sedla policija, da bi pomirila razburjene duhove je Santostefano ležal onesvečen na tleh.

V bolnišnici mu je zdravnik ugotovil možganski pretres in izjavil, da bo okrevljal v 12 dneh. Ponoči pa se je Santostefano v zdravstveno stanje poslabšalo in misovec je danes zjutraj izdihnil.

Agenti političnega oddelka so danes zjutraj prišli zaradi nenamerne umora bolničarja Antonia Rossija, sindikalista CGIL, ki ni bil med aretiranimi norilci. Santostefano ni bil padel in udaril z glavo ob pločnik.

Domena britanskega lista »Daily Mirror«

Vohunstvo vzrok ugrabitve japonskega »jumba«

LONDON, 1. — Britanski desničarski list »Daily Mirror« piše danes, da je podtalna vojna med vohunovih in zahodnih držav vzrok preusmeritvi japonskega »jumba« je ta, ki so ga zračni gusarji razstrelili na letališče v Bengaziju. Po mnenju lista, naj bi ugrabitve letala organizirala neka sila vzhodne Evrope, da bi se polastila tajnih dokumentov NATO, ki so bili na letalu.

Po trditvah britanskega lista, naj bi ta verzija dogodkov pojasnila čudno ravnanje gusarjev, ki niso zahtevali ne odkupnine ne osvoboditve političnih jetnikov in so tri dni in tri noči brez navideznega vzroka čakali v Dubaju.

Po pisanju londonskega časnika, naj bi bila ključna osebnost gusarskega podviga dekle, ki je umrlo, ko ji je ročna granata eksplodirala v rokah. Gusarji naj bi se ustavili v Dubaju, da bi vprašali za navodila nato pa naj bi izročili dokumente v Damasku. In končno pristane v Bengaziju in osvoboditve jetnikov. Razstrelitev letala naj bi bilo le slepilo, s katerim so gusarji skušali prikriti svojo vohunsko akcijo.

Ob koncu »Daily Mirror« poudarja, da je prvič v zgodovini letalskih ugrabitvev neka arabska država poslala gusarje pred sodišče. To naj bi bil dokaz, da se pirati niso borili za osvoboditev zasedenih arabskih področij, pač pa so služili neki tuji sil.

PARIZ, 1. — Po nepotrjenih vestih iz Pariza naj bi izraelski taini agenti zaznali s smrtjo devetim vidnim predstavnikom arabskega sveta v Parizu, med katerimi je tudi ravnatelj arabske zveze v Parizu Adel Kamer. Umori naj bi bili represalija za številne teroristične akcije palestinskih gverilcev.

SREDI PERZJSKEGA ZALIVA Požar na italijanski ladiji: posadka rešena

BAHREIN, 1. — Močan požar je izbruhnil danes zjutraj na italijanski ladiji »Erica«, medtem ko je plula sredi Perzijskega zaliva namenjena v Indijski ocean. Posadka je zapustila ladijo in se rešila v iransko pristanišče Lingeh. Kapitan ladje Roberto Ruggiero je danes zjutraj sporočil po radiu

Tragedija emigranta

AVELLINO, 1. — Giovanni Caracciolo, ki se je po 73. letih vrnil iz Amerike v rodno vas Gesualdo, je bil zelo začuden, ker se je v času njegove odsotnosti tako spremenila, da je ni mogel prepoznati.

Caracciolo je odšel v Ameriko s trehurnim za kruhom leta 1900, ko je imel petnajst let, vendar se mu je po dolgih letih stžilo po domači zemlji. Zato se je odločil, da bo obiskal rodno vas, kjer naj bi ostal nekaj tednov. Z ladjo se je pripeljal v Neapelj, od koder je s takšnim nadaljeval pot proti vasi. Ko pa sta prispela v vas, je možakar najprej pomislil, da je takisto zgorela cesta. Od konca 19. stoletja pa do danes se je namreč v vasi marsikaj spremenilo in ni čudno, da Caracciolo ni mogel prepoznati rodnega kraja. Takisto se je pošteno spotil, da ga je prepoznal, da je vas prava. Toda starega emigranta je največje presenečenje še čakalo. Na mestu, kjer je včasih stala njegova družinska hiša, so postavili hotel, v katerem se je

PRESLAN RAČUN

380 tisoč lir za porcijo »spageto«, zrezek in dve porciji »melone« je preslan račun tudi za najnovega japonskega turista. Kot da bi to še ne bilo dovolj so lastniki in natakarji neke rimske restavracije že pretepli in obrali nesrečnega, ko ni hotel plačati. Policija je že aretirala enega od roparjev, druge pa skuša identificirati s pomočjo turista.

REKORD

Po računih gerontološkega zavoda v Bukaresti ima Romunija z ozirom na število prebivalcev največ ljudi, ki so se praznovali svoj stoti rojstni dan. Najstarejša je Rukсандra Rusu iz vasi Plavestvii Noi, ki je dopolnila že 126 let, sledi ji pa Ioana Radulescu, ki živi v Caralu in ki je pred kratkim praznovala svoj 120. rojstni dan. Najdlje pa je živel Ilie Stamate, ki je umrl pred nedavnim v 145. letu starosti.

Cerenu ta rekord predstavlja nedvomno uspeh romunskih gerontologov, ki so — znani z »dramom« Ana Aslan — znani po vsem svetu, se ustanove za socialno skrbstvo ne peselijo nad njihovimi uspehi. Take stare korenine predstavljajo za njih veliko finančno zgubo, saj delajo kvečjemu 40 ali 45 let, vsaj 50 let pa jim morajo izplačevati pokojnino.

ZEMLEJES-NEZAGOSTNO

Zagrebski »Večerni list« je poročal o novi letalski progi z Brnika do Sečovelj z nastavom »Letalska proga Ljubljana — Postojna«. Nič hudega, razlike je samo za okroglih 75 km, kar res ni veliko in primerljivo s kozmičnimi razsežnostmi.

Caracciolo naselil. Verjetno se pomislil ni, da ga bo v Gesualdu na mesto rojstne hiše čakal — hotel.

Uspešne akcije gverilcev v španski Sahari

NOUAKCHOTT, 1. — Glasnik »Ljudske fronte za osvoboditev Saguata El Hamra in Ria De Oraz« je sporočil, da so pripadniki te organizacije začeli z gverilskimi akcijami proti španskim četam na območju spanske Sahare.

Špansko veleposlaništvo v Dakarju pa je odločno zanikalo vesti o gverilci na njihovem kolonialnem ozemlju.

Prebivalci španske Sahare, ki jih je približno 40.000, so v glavnem nomadi. Področje je izrazito puščavsko, vendar pa se tu nahajajo precejšnje zaloge rud. Mogoče prav zaradi tega španija vzdržuje tu precej močne vojaške enote, ki so opremljene z najmodernejšim orožjem. Ker pa na tem območju delujejo tri osvobodilna gibanja, ki niso povežana, temveč med seboj celo tekmujejo, se španija čuti precej varno.

WASHINGTON, 1. — Nizozemec Hendrik Johannes Witteveen je bil imenovan za novega generalnega ravnavatelja Svetovnega monetarnega sklada namesto Francoza Schweitzerja, ki je to funkcijo opravljal v zadnjih desetih letih.

zdravni rešena, po zmagi evropskih narodov nad nacifazizmom. Upati je, ko bo mednarodna konferenca o odprtih vprašanjih narodnih manjšin, ki jo za prihodnji maj prireja pokrajinska uprava v Trstu, pokazala smeri za uspešno reševanje nacionalnih vprašanj.

Pri nas, je dejal štoka, hodimo po zgrešeni poti, da se mora manjšina na več ali manj glasen način boriti za svoje pravice. Glede na ostrino tega boja se nato popušta, a ne v globalni neri. Nikakor pa oblast ne dopušta, da bi manjšino spodbujali. To so reakcionarne metode, ki so tembolj nedopustne, če pomislimo, da si splošno utira pot spoznanje, da je prisotnost več narodnosti na istem ozemlju dejansko samo bogatitev v splošno korist. Pri tem je štoka še posebej omenil vprašanja Benečije, kjer Slovenci ne uživajo nobene pravice in kjer jih še vedno, po sto letih, prepuščajo, da je zahtevati svoje šole in vrtnice zločin proti državi. Glede Comellijevih izjav je štoka

Pittoni: Parlament naj odobri zakon

Novi kriteriji načrtovanja

Podpredsednik deželne sveta Arnaldo Pittoni (PSI) je pozitivno ocenil doseženi sporazum, saj odraža tudi politične spremembe, do katerih je prišlo po zadnjih volitvah. Okrepitev socialistične prisotnosti gre pripisati tudi samokritičnemu odnosu do pretekle izkušnje leve sredine in načina upravljanja dežele. Sedaj je PSI prepricano sklenila sporazum in sprejela v odboru pomembne odgovornosti, pri tem pa gleda predvsem na koristi de-lavcev, ki so vsakokrat važnejše (kot je dejal De Martino v zbornici med razpravo o Rumorjevi vladi) kot sama stranka. Pittoni je nadalje izrazil upanje, da bo sporazum trajal vso zakonodajno dobo, ker je to čas, v katerem je treba uresničiti programske obveze, med katerimi so brez dvoma pomembni boj proti fašizmu, reševanje vprašanj slovenske manjšine, obramba deželne avtonomije in sindikalno ter družbeno sodelovanje.

Glede Slovencev je Pittoni že uvodoma dejal, da je Comelli v svojih izjavah pravilno ovrednotil pomen vprašanja slovenske manjšine v Trstu, Gorici in Vidmu, katerim je treba

nuditi, trideset let po koncu vojne, ne evedno popolnejšo, temveč »polno« zaščito za ohranitev osnovnih narodnostnih in kulturnih značilnosti. V tem pogledu je pomembno, da se je odbor obvezal, da bo posegel pri vladi in parlamentu, da bi omogočila sprejem ukrepov za popolno uresničitev vseh pravic, ki izhajajo iz ustave. Tega ne sme zavirati vprašanje pristojnosti, saj gre za zakonita pričakovanja Slovencev, da se sprejme ustrezni zaščitni zakon, ki naj sloni na osnutkih KPI in PHI (na priporočilo štoka, da je svoj zakon vložila tudi SS, je Pittoni omenil tudi ta osmtek). Samo če bi vlada in parlament to sprejela, se deželni svet lahko izogne dolžnosti, da pošlje parlamentu svoj zakonski osmtek.

Pittoni je dejal, da bi rešitev tega vprašanja prispelva k izboljšanju dobrih odnosov med sosednjimi deželami, kar pa je — po drugi strani — pogoj za resnično uveljavljanje Furlanije — Julijske krajine kot dežele z mednarodnim obeljezjem.

Pittoni je v nadaljevanju dejal, da je treba razviti dobre odnose tudi z

Lucio Lonza

Izredno zanimanje in pozornost. Tako lahko označimo zadržanje deželnih svetovalec za govor socialdemokratskega deželnega tajnika prof. Lucio Lonzo (PSDI), ki je bil tokrat prvič izvoljen v deželni svet. Zanimanje, ki je bilo tudi razumljivo, saj je bilo zaslediti v njegovem govoru več pomembnih novosti.

V samem začetku je Lonza poudaril, da je v drugi zakonodajni dobi dežele prišlo do notranjega razkola v levosredinski upravi, kar pripisuje sporom, ki so nastali po združitvi in ponovni ločitvi socialističnega gibanja.

Sedanji levi center gre torej ocenjevati drugače, ker ga podpira nova »filozofija«, morda tako, kot je »nova« vlada posl. Rumorja, ki sledi »nesrečni« centristični vladi. Ta levi center gleda v bodočnost

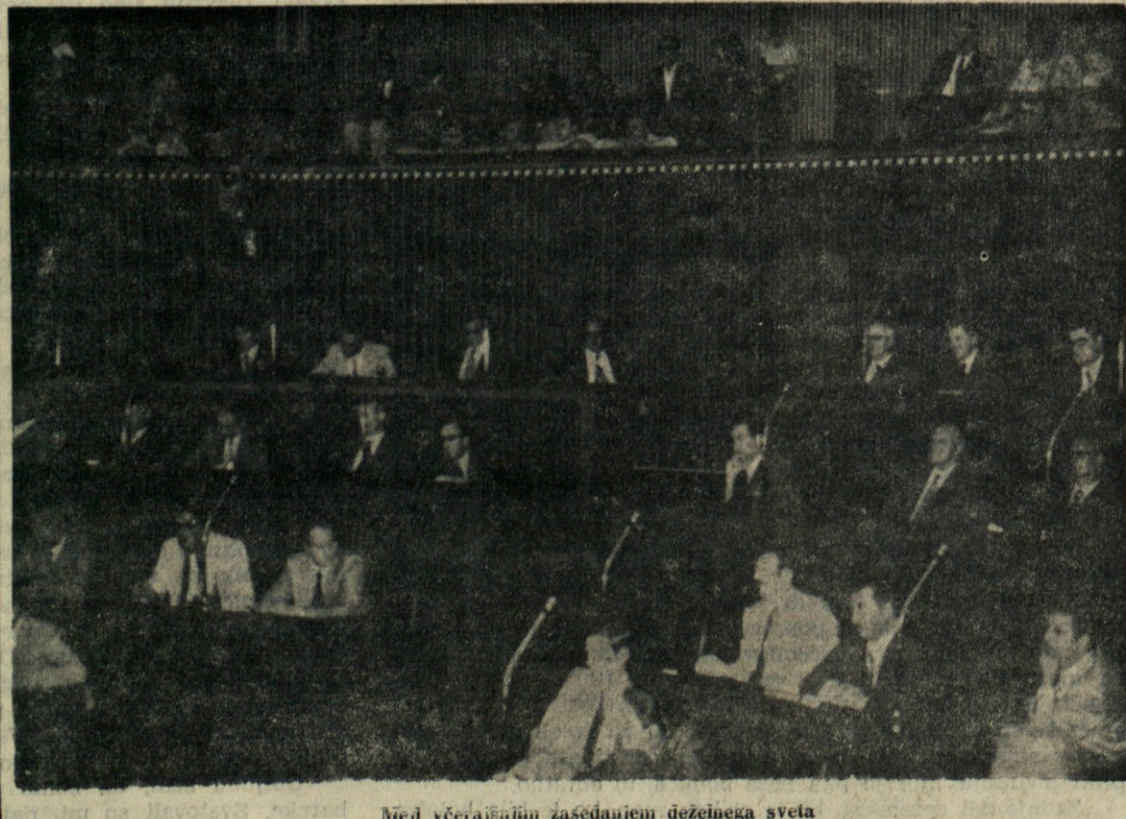
in s pozornostjo spremlja stališča svojega sosedja, komunistične partije. KPI je namreč različna, prekinila je s stalnimizmom in se danes predstavlja drugače. Pa ne samo v besedah, temveč tudi v dejanjih, saj deluje v ozračju odprtosti in dialoga. Odprtost mora biti tudi značilnost leve sredine, ki je ne gre ocenjevati po formuli, pač pa po dejanjih, za katera je potrebna — poleg politične volje, tudi operativna moč. Ta je, na primer, potrebna za uresničevanje večjih gospodarskih načrtov, glede katerih mora odbor postaviti jasneroke, kriterije in dodeliti finančna sredstva. V tem smislu, ki je govor o načrtovanju, je treba upoštevati zahteve in stališča sindikatov, ki so dokazali svojo resnost in odgovornost.

Glede antifazizma je Lonza dejal, da so se fašisti sami izločili iz omikane družbe, da pa morajo vse demokratične sile ustavnega loka, od komunistov do liberalcev — se pravi napredni in zmerni — spodbujati temelje fašizma. To pa so nesodobna in krivična ureditve države, parazitarnost značilnosti veka kapitala. Treba je, skratka, v celoti uresničiti ustavo.

V tem pogledu je Lonza govoril o Slovenceh in dejal, da obsoja »površno demokracijo«. Sedaj je treba ugotoviti zgodovinsko vez, ki se je zrahajala v časih fašizma, med tu živčima narodoma. Slovenci se morajo vključiti v družbeno dogajanje na osnovi enakopravnosti. Treba je zato napeti vse sile, da bodo sprejete zakonodajne norme. Za to je treba angažirati parlament, stranke... Ne gre samo za pravice nekega prebivalstva, temveč za ustavno pomenost, za odgovornosti političnega razreda, ki ne sme biti kratkoviden.

»Ob koncu te zakonodajne dobe morajo biti vprašanja Slovencev rešena«, je poudaril Lonza. Dodal je tudi, da ne gre samo za ustavno pravo, temveč tudi za mednarodno sprejete obveznosti. Pri tem je omenil položaj Italijanov v Jugoslaviji, takoj pa poudaril, da tega ne gre jemati na ravni vzporedenja. Res pa je, da se rešuje vprašanje istrskih Italijanov na ravni skupnosti, kar ustreza pojmom in načelom samoupravljanja, na katerih sloni družbeni red sosednje republike. Italijani v Istri se v tem okviru resno zavzemajo. Prav zato pa je treba rešiti slovensko vprašanje pri nas na temelju sodobnih in stvarnih prijemov. »Dokazati moramo, da tudi naš demokratični družbeni red zmaga takih rešitev«.

Glede benediških Slovencev je Lonza dejal, da se mora skupnost najprej osvestiti in dokazati, da hoče biti zaščiten. Tedaj pa je rešitev vprašanj — politična dolžnost. Obrnil se je h komunistom in dr. Štoki ter dodal: »Vi morate združiti to narodno zavest, naša dolžnost pa je skrbeti, da bo vprašanje dozorelo«.

Med včerajšnjim zasedanjem deželne sveta